Nota reserves en voorzieningen
Gemeente Twenterand 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Algemeen 3
1.2 Doelstelling 3
1.3 Leeswijzer 3
2. Wettelijke kaders en begrippen 4
2.1 Wettelijke kaders 4
3 Begrippen 5
3.1 Eigen vermogen 5
3.2 Reserves 5
3.3 Voorzieningen 5
3.4 Jaarrekening en begroting 6
3.5 Weerstandsvermogen 6
3.6 Kostendekkende producten 6
4. Reserves: 6
4.1 Algemeen 6
4.2 Instellingscriteria 7
4.3 Mutaties reserves 7
4.4 Wijzigen doel of bestemming en opheffing 7
4.5 Beleid reserves 8
4.6 Rentebeleid 8
5. Voorzieningen 9
5.1 Algemeen 9
5.2 Instellingscriteria 9
5.3 Mutaties op voorzieningen 9
5.4 Rentetoerekening 10
6. Inventarisatie per reserve 10

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de nota reserves en voorzieningen 2025 van de gemeente Twenterand. In deze nota vindt u het beleid op het gebied van reserves en voorzieningen.
Reserves en voorzieningen zijn voor de financiële stabiliteit van de gemeente van groot belang. De reserves en voorzieningen vormen een belangrijk onderdeel van de vermogenspositie van de gemeente Twenterand. Zowel vanuit bestuurlijk als bedrijfseconomisch oogpunt is het belangrijk het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen te beschrijven en periodiek te actualiseren.
De huidige nota reserves en voorzieningen dateert van 2013. In onze financiële verordening staat vermeld dat het college de gemeenteraad eens in de vier jaar een nota reserves en voorzieningen ter vaststelling aanbiedt.

Bij de opstelling van deze nota zijn wij uitgegaan van het volgende uitgangspunt:

- We gaan terughoudend om het instellen van bestemmingsreserves. Beperking van het aantal reserves moet leiden tot een beter zicht op het totaal van de geldmiddelen en tot verhoging van de transparantie.
- Bestemmingsreserves worden breed (over de programma's heen) ingericht, zodat risico's breed opgevangen kunnen worden. In deze nota houden we rekening met de beperkte middelen die we voor de komende jaren voorzien. Bestemmingsreserves zien we daarmee voornamelijk als bufferfunctie en als mogelijkheid om strategisch te kunnen anticiperen.

Zie verder hiervoor paragraaf 4.5

1.2 Doelstelling

De Nota reserves en voorzieningen is bedoeld als instrument voor de kaderstellende rol van de raad en vormt het raamwerk waarbinnen het college van B&W en de ambtelijke organisatie met reserves en voorzieningen dient om te gaan.
De nota reserves en voorzieningen 2025 heeft als doel:

- Inzicht te geven in het wettelijke kader rond reserves en voorzieningen;
- het vastleggen van beleidsuitgangspunten en handelswijze rond reserves en voorzieningen;
- het geven van een actueel overzicht van de gemeentelijke reserves en voorzieningen.

1.3 Leeswijzer

De opbouw van deze nota is als volgt:
In hoofdstuk 2 worden wettelijke kaders en begrippen rond reserves en voorzieningen weergegeven, zoals deze in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vermeld staan. In hoofdstuk 3 wordt een uitleg gegeven over de begrippen eigen vermogen, reserves en voorzieningen. In hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 worden de spelregels met betrekking tot de reserves respectievelijk de voorzieningen uitgelegd.

In hoofdstuk 6 worden alle reserves en voorzieningen, die de Gemeente Twenterand op dit moment heeft, benoemd en beschreven.

2. Wettelijke kaders en begrippen

2.1 Wettelijke kaders

Het wettelijke kader voor reserves en voorzieningen wordt gevormd door de artikelen 42 tot en met 45 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast heeft de commissie BBV via notitie, stellige uitspraken en richtlijnen het kader verder uitgewerkt.
Reserves en voorzieningen worden vaak in één adem genoemd. Toch is er een wezenlijk onderscheid. In onderstaande tabel is het onderscheid tussen reserves en voorzieningen samengevat.

	Reserve	**Voorziening**
Verantwoordelijkheid	De raad is bevoegd (instellen, storten, onttrekken en opheffen)	Het college is bevoegd (instellen, storten, onttrekken en opheffen)
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijzigen bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanwending vrij	Ja	Alleen voor het betreffende doel
Toevoeging (storting)	Resultaatbestemming De toevoeging kan via de P & C documenten, dan wel een separaat raadsbesluit. Direct toevoeging is niet toegestaan.	Resultaatbepaling De storting in een voorziening is een last voor de begroting en komt direct ten laste van de exploitatie. Directe toevoeging is verplicht
Besteding (onttrekking)	Het resultaat van de baten en lasten leidt tot een onttrekking aan de reserve. Raadsbesluit is vereist. Directe onttrekking is niet toegestaan.	De onttrekking uit een voorziening is een bate voor de begroting en komt direct ten gunste van de exploitatie. Directe onttrekking is verplicht.
Financiële onderbouwing	Niet verplicht, wel wenselijk	Ja, verplichte onderbouwing
Indeling	- Algemene reserves - Bestemmingsreserves	Voorzieningen voor: - Verplichtingen en verliezen - Bestaande risico's - Egalisatie van kosten - Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen van derden - Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

3 Begrippen

De gemeente moet zich houden aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Onderstaand worden de definities van reserves en voorzieningen nader toegelicht, en ook de verschillen.

3.1 Eigen vermogen

Conform artikel 42 van het BBV bestaat het eigen vermogen uit de reserves (algemene reserve en bestemmingsreserves) en het gerealiseerde resultaat. Het gerealiseerde resultaat is in feite het saldo van baten en lasten, inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves op grond van eerdere besluitvorming.
Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen.

Het gerealiseerde resultaat is een rekeningsaldo, waaraan nog geen bestemming is gegeven. Bestemming van het resultaat gebeurt aan de hand van een raadsvoorstel, dat bij de jaarrekening wordt voorgelegd. De feitelijke bestemming van het gerealiseerde resultaat vindt daarmee pas plaats nadat de raad heeft besloten over een voorstel tot de bestemming ervan.

3.2 Reserves

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij te besteden zijn.
Artikel 43 lid 1 van het BBV onderscheidt de reserves naar

(a) de algemene reserve(s): deel van het eigen vermogen waar de raad geen bestemming aan heeft gegeven.
(b) De bestemmingsreserve(s): deel van het eigen vermogen waar de raad wel een bestemming voor heeft aangegeven en mogen alleen besteed worden de doelen die daaraan door de gemeenteraad zijn toegekend. De gemeenteraad kan dit ook weer aanpassen.

Functies van de reserves:

1. Bufferfunctie: voor onvoorziene tegenvallers en exploitatietekorten.
2. Bestedingsfunctie: voor het reserveren van toekomstige uitgaven met een bepaald doel.
3. Egalisatiefunctie: opvangen van grote schommelingen op een bepaald taakveld of product.

De algemene reserve is in principe vrij inzetbaar. Deze reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers en onvoorziene risico’s (naast het wettelijk verplicht verrekenen van het jaarresultaat). Indien deze reserve groter is dan nodig, kan deze worden ingezet voor de dekking van incidentele investering of lasten.

Vanaf 2024 mogen gemeenten reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Hierdoor kunnen gemeenten het surplus in de algemene reserve (waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel mogen gemeenten 10% inzetten voor de dekking van structurele lasten. Voorwaarde is wel dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is (en blijft). Dit kan helpen om actuele knelpunten op te lossen en de periode te overbruggen met een sluitende begroting.

3.3 Voorzieningen

Voorzieningen zijn vermogensbestanddelen die binnen de BBV als vreemd vermogen worden aangemerkt en niet vrij te besteden zijn. Voorzieningen moeten dekkend zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Om een juiste weergave van de vermogenspositie van de gemeente te geven is het daarom nodig om de noodzakelijke omvang van een voorziening te bepalen.
Als een voorziening niet toereikend is, kan er immers een tekort op de exploitatie ontstaan. Tegelijk kan een te hoge voorziening juist onnodig beslag leggen op de schaarse middelen. Om de

noodzakelijk omvang van een voorziening te bepalen is het daarom van belang dat er bijvoorbeeld goede beheerplannen beschikbaar zijn. Op basis van deze beheerplannen kunnen voorzieningen worden gevormd om de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen zo egaal mogelijk over de jaren te spreiden. Deze werkwijze geldt bijvoorbeeld voor het onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, riolering en accommodaties.

3.4 Jaarrekening en begroting

Bij het opstellen van de begroting worden reserves en voorzieningen beoordeeld en wordt gekeken naar het aanhouden of wijzigen van de reserves. Daarnaast wordt bepaald of er nieuwe reserves en voorzieningen ingevoerd moeten worden. Bij het vaststellen van de begroting worden daarmee ook de reserves vastgesteld.

In de jaarrekening wordt in de toelichting op de balans per reserve en per voorziening het verloop weergegeven gedurende het jaar. Door de vaststelling hiervan door de gemeenteraad vindt ook vaststelling plaats van de gerealiseerde onttrekkingen en stortingen in reserves en voorzieningen.

3.5 Weerstandsvermogen

Onder het weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van een gemeente om risico’s te kunnen opvangen, zonder het gevaar dat andere taken hierdoor geen doorgang kunnen vinden.

De hoogte van de weerstandscapaciteit wordt ingeschat door de risico’s die benoemd zijn in de paragraaf Weerstandsvermogen in de programmabegroting van 2025.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Risicoreserve, Reserve Minimabeleid, en de reserve risico’s grondbedrijf. Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

3.6 Kostendekkende producten

Kostendekkende producten zijn producten waarvan de kosten worden doorberekend (wettelijk) voor de te verlenen dienst. Hiervoor is een tarief vastgesteld, die naar gelang de kostendekkendheid kan worden verhoogd of verlaagd. Kostendekkende producten binnen Twenterand zijn riolering, begraafplaatsen, afval en de grondexploitaties.

4. Reserves:

4.1 Algemeen

De gemeenteraad besluit tot het instellen en opheffen van reserves (budgetrecht van de Raad). Er zijn geen wettelijke restricties voor de gemeenteraad om reserves in te stellen, op te heffen of de bestemming ervan te wijzigen.

Onttrekkingen aan reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen. Er worden geen structurele lasten ten laste van de reserve gebracht, als enige uitzondering wordt bij de reserve dekking kapitaallasten wel de afschrijvingen uit de reserves gedekt.

Reserves mogen niet negatief zijn.

4.2 Instellingscriteria

Bij het verzoek aan de gemeenteraad om een reserve in te stellen moet worden aangegeven:

- De naamstelling van de reserve
- Het beleidsdoel waarvoor deze reserve wordt gevormd
- De voeding van de reserve
- De omvang van de reserve, inclusief onderbouwing

Deze criteria zijn te wijzigen door de gemeenteraad en vindt plaats middels een raadsbesluit.

Het instellen van een reserve dient via een raadsbesluit plaats te vinden.

Het instellen van een bestemmingsreserve geldt dat deze worden ingesteld voor concrete, binnen bepaalde tijden te realiseren, vastgestelde doelen door de gemeenteraad. Ook deze dienen via raadsbesluit plaats te vinden.

4.3 Mutaties reserves

Bij de begroting wordt inzicht gegeven in de stand en de ontwikkeling van de reserves. De gemeenteraad staat met het vaststellen van de begroting de voorgenomen onttrekkingen en stortingen in de reserves toe.

Hierbij kunnen we de volgende criteria onderscheiden:

Toevoegingen:

- Worden door de raad goedgekeurd via kadernota, begroting, tussenrapportage en jaarrekening of via een afzonderlijk raadsbesluit.
- In de jaarrekening kunnen mutaties in de reserves alleen plaatsvinden tot maximaal het bedrag dat door de gemeenteraad is goedgekeurd. Daarboven is een expliciet raadsbesluit vereist.

Onttrekkingen:

- Worden door de raad goedgekeurd via kadernota, begroting, tussenrapportage en jaarrekening of via een afzonderlijk raadsbesluit.
- In de jaarrekening worden de onttrekkingen aan elk van de reserves verwerkt tot het gerealiseerde bedrag. Kostendekkende producten zijn een uitzondering.
- Uitgaven die worden gedaan ten laste van een reserve, dienen incidenteel van aard te zijn.

4.4 Wijzigen doel of bestemming en opheffing

De gemeenteraad besluit, al dan niet op voorstel van het college, over het wijzigen van het doel of de bestemming dan wel tot het opheffen van reserves.
Hierbij gelden de volgende criteria:

- De raad kan besluiten het doel of de bestemming van de reserves geheel of gedeeltelijk te wijzigen (voor zover hiervoor nog geen externe verplichtingen zijn aangegaan)
- De raad kan besluiten tot het opheffen van een reserve.
- Opheffing kan geschieden op momenten dat het geformuleerde doel is gerealiseerd dan wel op basis van ontwikkelingen het doel op enig moment is komen te vervallen of de reserve is uitgeput.
- Een bestemmingsreserve die gedurende 4 opeenvolgende jaren niet is gebruikt, wordt in principe opgeheven en overgeheveld naar de ARR.

4.5 Beleid reserves

Het aantal reserves zijn nogal omvangrijk, namelijk 39. Een belangrijk uitgangspunt is dat we terughoudend omgaan met het instellen van bestemmingsreserves (zie ook inleiding). Een beperkt aantal reserves is allereerst eenvoudig en overzichtelijk. Verder voorkomt het dat restanten bij de jaarrekening worden opgepot. Soms kan dat een heel gerechtvaardigde wens zijn, echter, na verloop van tijd kan dit leiden tot reserveringen zonder duidelijke bestedingsdoelen. Dat beperkt het zicht op de werkelijk beschikbare middelen. Ook stimuleert het de integrale afweging van extra middelen. Daarom stellen wij voor de reserves te beperken tot de volgende:

Algemene Reserve:

1. Algemene risicoreserve

Bestemmingsreserves:

2. Reserve openeinde regelingen
3. Reserve beleidsontwikkelingen
4. Reserve transformatie en transitie
5. Reserve wegvallen dividend Vitens
6. Reserve cultuurnota
7. Reserve exploitatie begraafplaatsen
8. Reserve dekking kapitaallasten
9. Reserve integraal huisvestingsplan
10. Reserve onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken
11. Reserve onderhoud groen
12. Reserve riolering
13. Reserve bedrijfsvoering/ personeel
14. Reserve uitwerking coalitieakkoord
15. Reserve stado centrum Vriezenveen
16. Reserve tractiemiddelen
17. Reserve duurzaamheidsfonds
18. Reserve Engbertsdijkvenen
19. Reserve aanverwante zaken vluchtelingen
20. Reserve versnellen woonopgaven
21. Reserve grote projecten

4.6 Rentebeleid

Over het bijschrijven van rente aan reserves en voorzieningen staat in het BBV dat rentetoevoegingen aan voorzieningen niet zijn toegestaan (artikel 45), omdat voorzieningen naar beste schatting dekkend dienend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico’s.

De Commissie BBV heeft aangegeven dat in het BBV de mogelijkheid blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) aan reserves te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden. Toch adviseert de Commissie BBV in een aanbeveling om de rentevergoeding aan reserves vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie niet (meer) toe te passen. Op deze wijze wordt de exploitatie niet onnodig belast.

De gemeente Twenterand voegt geen rente toe aan de reserves conform BBV.

5. Voorzieningen

5.1 Algemeen

De omvang van de voorzieningen dient dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Voorzieningen worden gevormd wegens: (conform artikel 44 BBV)

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
2. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
4. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.
5. voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Het instellen en opheffen van een voorziening is een besluit van het College. Doordat de voorziening een verplichtend karakter heeft, is er weinig speelruimte voor de gemeenteraad. Voorzieningen die noodzakelijk zijn, dienen dus ook echt gevormd te worden, ongeacht of de gemeenteraad dit vooraf heeft besloten.

5.2 Instellingscriteria

Instellen van voorzieningen zijn verbonden aan een aantal regels die genoemd worden in het BBV. Daarnaast dient de gemeenteraad geïnformeerd te worden over de vorming ervan.

Aangegeven moet worden:

- de naam van de voorziening
- de reden of het doel waarvoor de voorziening wordt gevormd
- de voeding van de voorziening
- de financiële onderbouwing (bijv. beheerplan)
- de gewenste omvang en de wijze van storten en besteden (is het structureel of incidenteel) incl. de onderbouwing

5.3 Mutaties op voorzieningen

Toevoeging aan en onttrekking uit de voorziening moeten zijn gebaseerd op de noodzakelijke omvang van de voorziening. Stortingen komen ten laste van de exploitatie.

Voor voorzieningen die zijn gevormd voor gelijkmatige verdeling over de jaren, moeten actuele beheerplannen aanwezig zijn.

Indien de verplichting vervalt, moet de voorziening worden opgeheven en vallen de middelen vrij in de exploitatie op het desbetreffende product of taakveld.

Een voorziening mag niet negatief zijn en het doel van de voorziening mag niet gewijzigd worden evenals de bestemming daarvan.

Het opheffen van de voorziening is een taak van het college. Echter, indien een voorziening gevormd is in verband met het verdelen van de lasten over de begrotingsjaren, is het een taak van de gemeenteraad om hier een beslissing over te nemen.

5.4 Rentetoerekening

Rente toerekenen aan een voorziening zijn niet toegestaan volgens het BBV. De hoogte van de voorziening wordt ieder jaar geactualiseerd op basis van de onderliggende verplichting of risico. De aanpassing wordt vervolgens aangepast in de jaarrekening.
Indien voorzieningen met contante waarde zijn gewaardeerd, moet er wel een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening plaatsvinden. Deze toevoeging betekent een last voor de exploitatie en zal in de begroting moeten worden geraamd.

6. Inventarisatie per reserve

Algemene reserves:

1. Algemene risicoreserve
   Voeding : De reserve wordt op niveau gehouden door voordelige resultaten van de jaarrekening hiervoor te bestemmen en/of door toevoeging van incidentele inkomsten, winstafdrachten uit bestemmingsplannen, samenwerkingsovereenkomsten etc.
   Doel : Deze reserve is ingesteld om de risico's af te kunnen dekken, die in de begroting, in de paragraaf weerstandsvermogen, worden vermeld.
   Saldo : € 14.392.556,00

Bestemmingsreserves:

2. Reserve openeinde regelingen
   Voeding: Eenmalige storting uit reserve sociaal domein
   Doel: Schommelingen opvangen binnen de openeinde regelingen. Het kenmerkende van deze regelingen dat deze uitgaven ervoor en het aantal gebruikers ervan niet gelimiteerd zijn. Ze hebben een open einde.
   Saldo: € 2.000.000,00

3. Reserve beleidsontwikkelingen
   Voeding: Uit Rijksmiddelen en eenmalig uit reserve sociaal domein
   Doel: Ten behoeve van het bekostigen van incidentele beleidsontwikkelingen.
   Saldo: € 2.000.000,00

4. Reserve transformatie en transitie
   Voeding: Eenmalige storting uit reserve sociaal domein
   Doel: Ter dekking van kosten voor ontwikkelingen in het kader van transformatie en transitie die positief bijdragen aan toekomstige ontwikkelingen.
   Saldo: € 3.500.000,00

5. Reserve wegvallen dividend Vitens
   Voeding : Eenmalige storting van een deel van het rekeningsaldo 2006.
   Doel : Het opvangen van de lagere reguliere dividenduitkering in de komende jaren.
   Saldo : € 760.000,00 (per 1 januari 2025)

6. Reserve Cultuurnota
   - Voeding: Eventuele overschotten van het budget in de gewone dienst.
   - Doel: Reservering ter uitvoering van cultuureducatie ivm gewijzigde financiering vanuit de provincie Overijssel vanaf 2025.
   - Saldo: € 22.738,00 (per 1 januari 2025)

7. Reserve Exploitatie begraafplaatsen
   - Voeding: Eenmalige dotatie vanuit de Algemene Risicoreserve, ontvangen bijdragen/afkoopsommen.
   - Doel: Reservering ten behoeve van egalisatie exploitatiekosten graven.
   - Saldo: € 1.354.587,00 (per 1 januari 2025)

8. Reserve dekking kapitaallasten
   - Voeding: Uit voormalige reserves ter dekking kapitaallasten
   - Doel: Reservering ter dekking van (een gedeelte van) de jaarlijkse kapitaallasten.
   - Saldo: € 7.027.667,00

9. Reserve Integraal Huisvestingsplan
   - Voeding: Storting vanuit reserve brede school Vroomshoop zorgcomponent.
   - Doel: Reserve ter dekking van kosten voor onderzoek naar huisvestingsvraagstukken.
   - Saldo: € 222.790,00 (per 1 januari 2025)

10. Reserve Onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken
    - Voeding: Bijdrage uit de gewone dienst op basis van het onderhoudsplan.
    - Doel: Reservering ten behoeve van dekking kosten meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen, bruggen en kunstwerken.
    - Saldo: € 4.815.245,00 (per 1 januari 2025)

11. Reserve onderhoud groen
    - Voeding: Niet bestede middelen van het vastgestelde budget voor openbaar groen.
    - Doel: Egalisatiereserve ten behoeve van renovatiekosten die nodig zijn voor het vervangen van met name groenvoorzieningen na een bepaalde omloopperiode. Aangezien er een aantal grote projecten gepland staat en het jaarlijkse budget minimaal is, zal deze reserve hiervoor aangesproken dienen te worden.
    - Saldo: € 343.134,00 (per 1 januari 2025)

12. Reserve Riolering
    - Voeding: Overboeking van voorziening riolering.
    - Doel: Reserve ten behoeve van de kosten onderhoud en vervanging riolering.
    - Saldo: € 2.072.158,00 (per 1 januari 2025)

13. Reserve personeel
    - Voeding: Uit onderuitputting salarissen.
    - Doel: Reserve ten behoeve van de voor- en nadelen op personele loonkosten bij de jaarrekening.
    - Saldo: € 415.864,00

14. Reserve uitwerking Coalitieakkoord
    - Voeding: Vanuit reserve ARR, reserve uitwerking bestuursakkoord en jaarrekening 2018.
    - Doel: Uitwerking coalitieakkoord van de huidige coalitie.
    - Saldo: € 423.664,00 (per 1 januari 2025)

15. Reserve Stado Centrum Vriezenveen
    - Voeding: Diverse subsidies en bijdragen uit de exploitatie.
    - Doel: Reservering ten behoeve van uitvoeringswerken in verband met centrumvorming in Vriezenveen.
    - Saldo: € 472.391,00 (per 1 januari 2025)

16. Reserve Tractiemiddelen
    - Voeding: Voordelig saldo van het verschil in kapitaallasten en het vastgestelde kostenniveau.
    - Doel: Reservering ten behoeve van het opvangen van fluctuaties in kapitaallasten van de tractiemiddelen.
    - Saldo: € 850.306,00 (per 1 januari 2025)

17. Reserve Duurzaamheidsfonds
    - Voeding: Opbrengsten zonnepark.
    - Doel: Ter dekking duurzaamheidssubsidies van particuliere woningen.
    - Saldo: € 584.301,00 (per 1 januari 2025)

18. Reserve Engbertsdijkvenen
    - Voeding: Uit rekeningsaldo 2022
    - Doel: Reserve ter dekking van de investering in en rondom het Engbertsdijkvenen ter bevordering van toerisme en bereikbaarheid.
    - Saldo: € 1.000.000,00 (per 1 januari 2025)

19. Reserve Aanverwante zaken Vluchtelingen
    - Voeding: Uit rekeningsaldo 2023.
    - Doel: Reserve ter dekking van kosten voortkomende uit zaken die betrekking hebben op of met een relatie tot vluchtelingen.
    - Saldo: € 500.000,00 (per 1 januari 2025)

20. Reserve Versnellen Woonopgaven
    - Voeding: Storting positief saldo jaarrekening 2023.
    - Doel: Betere afstemming op de woningvraag, het vergroten van het woningaanbod en een passend woningaanbod voor specifieke doelgroepen.
    - Saldo: € 1.910.000,00 (per 1 januari 2025)

21. Reserve Grote projecten
    - Voeding: Uit rekeningsaldo 2022.
    - Doel: Reserve ten behoeve van de kosten van diverse grote projecten.
    - Saldo: € 7.178.914,00 (per 1 januari 2025)

Voorzieningen:

22. Voorziening Dubieuze Debiteuren
    - Voeding: Het jaarlijks opnemen van verwachte dubieuze vorderingen.
    - Doel: Het afdekken van toekomstige risico’s met betrekking tot dubieuze debiteuren. Hierin zit ook de BAGL aan de Larcom vanwege de onzekerheid over het aflossen van deze lening.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 1.047.161,00 (per 1 januari 2025)

23. Voorziening Vordering Vennootschap B.V.
    - Voeding: Verkoop aandelen Essent.
    - Doel: Voorziening ten behoeve van risico lening Vennootschap B.V.. Deze lening is door RWE bedongen ter verzekering van betaling van eventuele schadeclaims. Vanwege de onzekerheid over het aflossen van deze lening moet hiervoor een voorziening worden gevormd.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 190.940,00 (per 1 januari 2025)

24. Voorziening Pensioen politieke ambtsdragers
    - Voeding: Overdracht van de pensioenverplichtingen voormalige werkgever(s) en jaarlijkse dotatie ten laste van de gewone dienst tot een maximum van de verplichtingen.
    - Doel: (Verplichte) afdekking risico's wachtgeld- en pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers ter voorkoming van fluctuaties in de begroting.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 3.393.714,00 (per 1 januari 2025)

25. Voorziening Woonrijpmaken afgew. Bestemmingsplannen
    - Voeding: Bijdragen uit exploitatie van bestemmingsplannen.
    - Doel: Reservering ten behoeve van uitvoering laatste werken woonrijpmaken bestemmingsplannen.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 198.472,00 (per 1 januari 2025)

26. Voorziening Riolering
    - Voeding: Overboeking van reserve Onderhoud/vervanging riolering. Overschotten op het product rioolbeheer.
    - Doel: Voorziening ten behoeve van de kosten onderhoud en vervanging riolering.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 10.546.991,00 (per 1 januari 2025)

27. Voorziening Afvalverwerking
    - Voeding: Eventuele jaarlijkse overschotten op het product huisvuil.
    - Doel: Voorziening met betrekking tot de kosten van afvalinzameling en -verwerking.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 1.035.194,00 (per 1 januari 2025)

28. Voorziening BBZ leningen
    - Voeding: Deel van de te ontvangen Rijksbijdrage (gemeenten ontvangen in jaar t + 1 100% van kapitaalverstrekkingen. Dit wordt in de komende jaren tot 75% ingehouden.
    - Doel: Het afdekken van toekomstig risico met betrekking tot BBZ leningen.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 39.500,00 (per 1 januari 2025)

29. Voorziening Spaarverlof 2022
    - Voeding: Uit voordelig saldo jaarrekening 2022.
    - Doel: (Verplichte) afdekking risico's opgebouwd spaarverlof gemeenteambtenaren, ter voorkoming van fluctuaties in de begroting.
    - Looptijd: onbepaald
    - Saldo: € 223.609,00 (per 1 januari 2025)

30. Voorziening bovenwettelijk verlof 2022

Voeding:	Uit voordelig saldo jaarrekening 2022
Doel:	(Verplichte) afdekking risico's opgebouwd bovenwettelijk verlof gemeenteambtenaren, ter voorkoming van fluctuaties in de begroting.
Looptijd:	onbepaald
Saldo:	€ 992.463,00 (per 1 januari 2025)